

Comunió eclesial

Antonio María Rouco Varela
Cardenal-Arquebisbe de Madrid

Quan el Sant Pare m'escollí per regir l'Arxidiòcesi de Madrid, feia encara poc temps d'aquella jornada memorable del 15 de juny de 1993, en què Joan Pau II havia dedicat la Catedral de l'Almudena, aportació imperible del meu venerable predecessor el Cardenal Angel Suquía. Fou un encert, sens dubte, la decisió de reservar les capelles laterals per mostrar l'amplitud del fenomen de santedat -de plenitud de vida cristiana fins l'heroisme- que ha coronat aquesta diòcesi al llarg dels seus primers cent anys, en temps no precisament fàcils.

A les capelles de l'Almudena no hi són tots els que són sants, perquè la floració de dones i homes sants i beats ha estat excepcional. Però sí que en són lògicament els que hi ha, entre ells, Josepmaria Escrivà de Balaguer, nascut ara fa cent anys a Barbastre, però indissolublement lligat a Madrid, perquè la divina providència volgué que hi nasqués l'Opus Dei, el 2 d'octubre de 1928.

A la capella dedicada a Josepmaria Escrivà de Balaguer s'ha esculpit un baixrelleu on se'l veu agenollat davant la imatge de l'Almudena que es venera a la *Cuesta de la Vega*. Recorda fets de la seva vida, que sintetitzen la devoció a la Mare de Déu amb què afrontà, al final dels anys vint, la tasca de posar les primeres pedres de l'Opus Dei: ho abandonà tot en mans de la seva Mare, desconfiant de si mateix, i aclaparat davant "l'impossible" que el Senyor havia desplegat dins la seva ànima.

S'obria així, un solc nou a l'Església per difondre la Redempció oferta pel Crist a la Creu. Josepmaria havia captat amb claredat l'excelsa vocació del cristià, cridat per Jesucrist a santificar la seva persona i el seu treball; en paraules de la

Constitució dogmàtica sobre l'Església: *tots els fidels cristians, en les condicions, ocupacions o circumstàncies de la seva vida, ...se santificaran més cada dia...* (cfr. Lumen gentium, 41). Josepmaria Escrivà sentí que Déu promovia una institució -no sabia llavors si ja existia, ni quin era o seria el seu nom- la finalitat de la qual era justament promoure la crida universal a la santedat en les activitats terrenals. Aquest gran capítol, a judici del Sant Pare Pau VI, *constituït una característica peculiar i, per dir-ho així, fi últim de tot el magisteri* del Concili Vaticà II (cfr. Lumen gentium, 32.39.40.41.42.50).

Per a la fundació de l'Opus Dei -difós actualment arreu del món-, Josepmaria Escrivà va recórrer a la Mare de Déu i, encara que sembli paradoxal, als malalts i desvalguts. De la Verge aprengué a no viure d'esquena a la multitud, perquè -escriuria temps després- *quan som de veritat fills de Maria comprenem aquella actitud del Senyor: de forma que s'engrandeix el nostre cor i tenim entranyes de misericòrdia* (És Crist que passa, 146).

Així ho expressa un altre baixrelleu de la capella de l'Almudena, en què el jove Josepmaria consola un malalt al seu jaç abans de morir. Durant els seus anys a Madrid, visqué una gran sol·licitud visitant i alleujant els més pobres, atesos al Patronat de Malalts de les Dames Apostòliques, i des del Patronat.

Josepmaria Escrivà volia que els primers fidels de l'Opus Dei trobessin també vitalitat sobrenatural -mentre pugnaven en la seva formació professional o començaven els seus treballs civils- en la convivència amb el sofriment i el desempar que sofrien els malalts de l'Hospital General (actualment, Museu Reina Sofia) o de l'antic Hospital de la Princesa a Sant Bernat,

o en les visites freqüents a les cases dels qui considerava pobres de la Mare de Déu.

Volia accentuar també, d'aquesta forma, que la santificació de la persona en la quotidianitat de la vida no té res a veure amb èxits i prestígis humans sinó amb la participació i imitació contemplativa de la fatiga i el servei de Jesucrist a la llar de Natzaret i al taller de sant Josep. *Natzaret és l'escola on comença a entendre's la vida de Jesús, és l'escola on s'inicia el coneixement del seu Evangelí... Aquí s'aprèn fins i tot, polser d'una manera insensible, a imitar aquesta vida* (Pau VI, Alocució a Natzaret, 5-I-1964). Déu surt a trobar els homes al si de la seva família, professió, ambient: en el dia a dia i en les coses petites fetes amb amor humà i diví de cara al proïsme i a tota la societat.

El treball professional o les relacions socials no són obstacles, sinó àmbit i matèria que han de santificar els batejats, esforçant-se per complir abnegadament les obligacions familiars, laborals, civils, és a dir, exercint amb heroisme la caritat, la fortalesa, la justícia, la templança, la pobresa, la humilitat..., totes les virtuts teològals i morals.

I sempre amb la màxima rectitud d'intenció: no cercant la glòria humana, sinó la glòria de Déu i el bé de l'Església. Les inicials del *Deo omnis gloria!* que Josepmaria Escrivà estampava en molts dels seus papers, eren inseparables de la consciència clara de la seva comunió amb el Sant Pare i els bisbes, sintetitzat a l'expressió *omnes cum Petro ad lectum per Mariam* que esmenta a Camí (cfr. n. 833). No féu cap passa decisiva, per dur endavant la fundació, sense el coneixement i autorització de la legítima autoritat diocesana. Sobre això, Leopoldo Eijo Garay, bisbe

de Madrid, escrivia el 1941: *des que es fundà el 1928, es troba tan en mans de l'Església que l'Ordinari diocesà, és a dir, o el meu Vicari General o jo, sabem, i quan cal dirigim, totes les seves passes.*

Josepmaria Escrivà infongué una autèntica espiritualitat de comunió a l'Opus Dei que, erigit per Joan Pau II com a Prelatura personal, pot contribuir sense dubtes al gran objectiu plantejat pel Sant Pare a l'inici del nou mil·lenni: *fer de l'Església la casa i l'escola de comunió, per ser fidels al desigüi de Déu i respondre també a les profundes esperances del món* (Carta Apostòlica Novo millennio ineunte, n. 43).

Aquest esperit forma part del nucli del carisma fundacional de l'Opus Dei, que serveix des de la universalitat del seu règim a cada una de les esglésies particulars on desenvolupa la seva tasca. Així ho expressava el Sant Pare a l'audiència que concedí als fidels de l'Opus Dei el 18 de maig de 1992, l'endemà de la beatificació del Fundador: *cal que tota acció evangelitzadora estigui coordinada i integrada en els plans pastorals de les pròpies comunitats diocesanes que, alhora, es venen enriquides per la varietat de carismes amb què els sants i beats han fet fecunda la missió evangelitzadora de l'església universal a través de la seva història mil·lenària.*

Un centenari dins de l'Església que no es festeja només amb elogis. És més aviat ocasió de sospesar afectes, compromisos i lleialtats. Estic fermament persuadit que els fidels de l'Opus Dei, juntament amb molts d'altres que participen directament del seu treball apostòlic, sabran ser lleials a les afirmacions centrals del missatge del Fundador: la santificació del treball, l'amor rendit a la Mare de Déu i la predilecció pels pobres i malalts.